

X. Oikeusaputoimisto.

Oikeusavustajan kertomus Helsingin kaupungin vähävaraisten oikeusaputoimiston toiminnasta vuonna 1916 ¹⁾ oli seuraava:

Vuonna 1916 kokoontui oikeusapulautakunta kaikkiaan neljästi käsittelemään osin sille kuuluvia, osin oikeusaputoimiston sille lähettämiä asioita.

Vuoden 1915 päättyessä erovuoroiset oikeusapulautakunnan varajäsenet varatuomari Knut Sundmanin ja lakitieteentohtori Alexander Freyn valitsi kaupunginvaltuusto uudestaan vuodeksi 1916.

Kalliiseen aikaan katsoen ja kun erittäinkin oli odotettavana sanomalehtien ilmoitushinnan korotusta, joka oikeusaputoimiston menoerä nousee yli 600 markan vuodessa, korotettiin tarverahoja, siivoamista y. m. varten olevaa määrärahaa 200 markalla, joten se 1917 vuoden alusta on 1,600 markkaa vuodessa.

Sitä vastoin on huoneiston vuokraa, lämmitystä ja valaistusta varten olevat määrärahat oikeusaputoimiston muutettua kaupungin omistamaan Pohjois Esplanadikadun n:oon 11—13 tarpeettomina poistettu menosäännöstä, joka siten 1917 vuoden alusta lähtien on ainoastaan 11,800 markkaa vuodessa aikaisemman 13,225 markan sijasta.

Oikeusaputoimiston työ jatkui vuonna 1916 samaan tapaan kuin aikaisemminkin. Toimiston käyttäjien luku väheni vuoden varrella tuntuvasti. Tasaista vähenemistä on huomattu koko sota-ajan, mikä seikka luultavasti on johtunut työväenluokan nyttemmin parantuneista taloudellisista oloista.

Toimisto vastaanotti vuoden varrella ainoastaan 5,030 käyntiä, sen sijaan että niitä oli 5,389 vuonna 1915 ja 6,447 vuonna 1914.

---

¹⁾ Osa kertomusta seuranneita taulutietoja on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1919.

Vuoden eri kuukausien kesken ryhmittäytyvät käynnit seuraavasti:

Tammikuu (25 päivää)	471	Heinäkuu (26 päivää)	386
Helmikuu (25 ")	510	Elokuu (25 ")	438
Maaliskuu (26 ")	475	Syyskuu (26 ")	437
Huhtikuu (23 ")	411	Lokakuu (26 ")	405
Toukokuu (27 ")	476	Marraskuu (26 ")	341
Kesäkuu (23 ")	385	Joulukuu (24 ")	295
		Yhteensä 5,030	

Oikeusaputoimisto oli, niinkuin edellä olevasta taulusta näkyy, vuoden varrella avoinna 302 päivää, joten päivittäinen käyntien luku oli keskimäärin 16.65 oltuaan 17.72 vuonna 1915 ja 21.28 vuonna 1914.

Suurin päivittäinen käyntien luku oli 44 ja vähin 4.

Alempana olevat tilastotiedot osoittavat asiain luvun, kävijöiden säädyn, ammatin y. m.:

Vuoden varrella saapuneita asioita	864
Edelliseltä vuodelta ratkaisematta olevia	34
Yhteensä 898	

Kirjallisia toimituksia	1,091
Niistä hakukirjoja	275

Säätynsä ja ammattinsa sekä sukupuolensa mukaan ryhmittäytyvät kävijät seuraavasti:

Työntekijöitä, miehiä	179	Kätilö	1
" naisia	137	Asioitsija (mies)	1
Palkollisia, miehiä	9	Konttoriapulaisia (naisia)	3
" naisia	220	Vahtimestari	1
Käsityöläisiä, miehiä	53	Naishieroja	1
" naisia	31	Ruokalanomistajatar	1
Liikeapulaisia, miehiä	2	Kahvilanomistajattaria	2
" naisia	18	Seuranainen	1
Vaimoja ja leskivaimoja	192	Neiti	1
Poliisikonstaapeli	1	Koululainen (mies)	1
Metsänhoidonneuvoja	1	Farmasiankandidaatti (nainen)	1
Kauppiaita, miehiä	5	Montööri	1
" naisia	5		

Koneenkäyttäjiä	5	Talonmiehiä	4
Kähertäjiä ja parturinapu- laisia (naisia)	3	Ajomiehiä ja kuorma-aju- reja	4
Ent. aliupseeri	1	Rautatieläisiä	5
Merimiehiä	3	Autonkuljettajia	2
Hammasteknikko	1	Raitiotiekonduktöörejä	2

Vuodelta 1915 oli 34 juttua ja asiaa toimenpiteen varassa. Vuoden varrella tuli lisäksi 864 uutta juttua ja asiaa. Vireille pantuja juttuja ja asioita oli siis kaikkiaan 898.

Vuoden varrella saapuneet jutut käy laatunsa perusteella ryhmittäminen seuraavasti:

Velvoiteoikeuteen kuuluvia asioita:

Vuokrasopimuksia	41
Työ- ja työehtosopimuksia	157
Muita saamisoikeuksia	<u>253</u> 451

Esineoikeuteen kuuluvia asioita .....

36

Perheoikeuteen kuuluvia asioita:

Avioriitoja	31
Avioeroja	39
Kihlauksen purkaus	1
Pesäeroja	3
Perheenelatuskysymyksiä	48
Avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen elatus	94
Riitoja kihlauksen johdosta	<u>6</u> 222

Perintöoikeuteen kuuluvia asioita .....

16

Testamenttioikeuteen kuuluvia asioita .....

2

Yleisiä veroja koskevia asioita .....

10

Tapaturmavakuutusta koskevia asioita .....

11

Apukassoja koskevia asioita .....

1

Vähäpätöisiä rikosasioita .....

30

Erinäisiä tiedusteluja, hakemuksia, valituksia y. m. ..

119

Yhteensä 898

Vireille pannuista jutuista ja asioista tuli, mikäli oikeusaputoimiston toimenpiteestä riippui, 880 lopullisesti ratkaistuiksi ja kirjoista poistetuiksi, niinkuin näkyä alempana olevasta taulusta:

Sopimalla ratkaistu	209
Oikeudenkäynnillä ratkaistu	121
Erinäisistä syistä jätetty sillensä	420
Annettu erinäisille viranomaisille	100
Haaste otettu ennen lokakuun 1 päivää	30
Yhteensä	880

Edellä olevassa taulussa nimikkeen „Annettu erinäisille viranomaisille“ kohdalla mainitut asiat annettiin seuraaviin virastoihin ja viranomaisiin:

K. senaattiin.....	24	Helsingin poliisikamariin ..	1
K. Turun hovioikeuteen	11	Helsingin kaupunginvoudin-	
Kenraalikuvernöörinkansliaan	7	konttoriin	4
Rautatiehallitukseen	2	Viipurin kaupunginvoudin-	
Yliopiston talousjaostoon....	1	konttoriin	1
Uudenmaan läänin kuvernöö-		Helsingin rahatoimikonttoriin	1
rinvirastoon	4	Helsingin tutkijalautakun-	
Porvoon tuomiokapituliin ..	11	nalle	4
Helsingin maistraattiin.....	27	Kasvatuslaitokselle	1
Kaskisten maistraattiin.....	1	Yhteensä	100

Nimikkeen „Erinäisistä syistä jätetty sillensä“ kohdalla olevain asiain lukuisuus johtuu suurimmaksi osaksi siitä, etteivät hakijat, sittenkuin oikeusaputoimisto oli ryhtynyt toimenpiteeseen asiassa, enää palanneet, osin siitä, ettei ollut toiveita juttujen voittamisesta oikeudenkäynnillä, sekä siitä, että hakijat joko eivät tahtoneet tai voineet esittää varattomuudentodistusta.

Oikeudenkäynnillä ratkaistuista jutuista voitettiin 113 ja hävitettiin 8. Kaupungin raastuvanoikeudessa esiinnyttiin kaikkiaan 223 kertaa 156 päivänä.

Vuoden päättyessä oli 18 juttua ja asiaa lopullisesti ratkaismatta. Näistä oli 13 oikeudenkäynnin ja 5 eri viranomaisten ratkaisun varassa.